

La justícia s'aboca al col·lapse després de l'aturada per la Covid

■ La falta de digitalització de l'administració de justícia impedeix el teletreball

MANÉ ESPINOSA

Desèrtic. L'afluència de públic a la Ciutat de la Justícia ha disminuït un 95% des que va començar l'emergència sanitària

TONI MUÑOZ
Barcelona

L'administració de justícia fa un mes que està paralyzada, des que es va decretar l'estat d'alarma pel coronavirus. No se celebren judicis, i només hi queden els serveis essencials: continuen treballant els jutjats en funcions de guàrdia i es fan inscripcions al Registre Civil, malgrat que, en el cas de Barcelona, hi ha hagut incidències de pes que impedeixen que funcioni correctament. Ni s'han registrat tots els naixements ni l'embús ha permès inscriure les defuncions. Als jutjats es prenen declaracions a detinguts i es decideix sobre les seves mesures cautelars, però poca cosa més.

L'activitat judicial va disminuir un 87% la primera setmana de confinament i un 93% la segona, segons les dades estadístiques recopilades pel TSJC. Els professionals de la justícia, jutges, fiscals,

advocats o procuradors temen que quan s'aixequi el confinament l'allau de casos sepulti el sistema. Ningu dubta que el col·lapse està assegurat. "Aquesta aturada de la justícia és un cop molt important per a una administració que estava en una situació molt estressant. Hem hagut de cancel·lar els judicis i suspendre els terminis, i a això s'hi afegiran els assumptes nous vinculats al coronavirus", avisa la jutgessa degana de Barcelona, Mercè Caso.

Tots els escrits, demandes i recursos que s'havien de presentar durant el mes de març s'han suspès. Per a aquests procediments el temps no passa, i començaran a comptar una vegada s'aixequi el

confinament, cosa que provocarà que s'acumulin a la resta dels tràmits que entrin als jutjats, derivats de la crisi econòmica que s'acosta. Les jurisdiccions civil i mercantil temen una cascada de

casos relacionats amb les empreses que puguin presentar un concurs de creditors, i els jutjats socials hauran de revisar els ERTO i els acomiadaments que es puguin impugnar. La pregunta és si la

cascada es convertirà en tsunami.

El Consell General del Poder Judicial (CGPJ) va presentar un pla de xoc amb 108 mesures amb l'objectiu de pal·liar els efectes que provocarà l'emergència sanitària, però de moment està en estudi. Algunes de les propostes inclouen l'eliminació dels recursos en algunes jurisdiccions o declarar l'agost hàbil per a la jus-

PER LA CRISI ECONÒMICA

La jutgessa degana preveu una allau en els àmbits civil, social i mercantil

108 MESURES

El Consell General del Poder Judicial prepara un pla de xoc per pal·liar la saturació

tícia, dues mesures que han rebut dures crítiques de les associacions judicials, que asseguren que poden vulnerar els drets fonamentals.

Una de les últimes mesures dictades pel CGPJ es va posar en marxa dimecres. Els advocats i procuradors poden presentar escrits per via telemàtica als jutjats. Es tracta de denúncies o demandes que, tot i això, els jutges no poden acceptar perquè els terminis estan paralyzats. "L'única cosa que provoca això és que els escrits no s'amunteguin a la taula quan s'aixequi el confinament, però jo no puc resoldre sobre aquests escrits", adverteix el jutge Pablo Baró, portaveu de l'Associació Professional de la Magistratura (APM).

Com que els terminis estan suspesos, es presenta un altre inconvenient. La reforma de la llei d'Enjudiciament Criminal, que fixa terminis de 6 mesos per als procediments simples i de 18 per als complexos, pot embussar el sistema. El Ministeri de Justícia, de fet, va anunciar aquesta setmana la intenció de reformar aquesta llei, que va ser aprovada el 1882.

A més a més, no tots els jutjats

"S'ha de modernitzar el sistema"

■ L'advocacia espanyola reclama que es reiniciï com més aviat millor l'activitat judicial, mantenint les mesures de seguretat i higiene que corresponguin. "Els advocats som un col·lectiu liberal que estem molt preocupat perquè l'activitat dels nostres despatxos s'ha aturat completament", diu Maria Eugènia Gay, degana de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. La degana denuncia que la

justícia està paralyzada perquè el sistema no permet que els funcionaris treballin des de casa quan els col·legis professionals i els despatxos estan preparats per teletreballar. "La justícia no s'ha modernitzat, ni s'ha adaptat a la realitat del segle XXI com sí que ho han fet els advocats i els procuradors. Cal prendre mesures urgents per dignificar la justícia", remata Gay.

CONTINUA A LA PÀGINA SEGÜENT >>>

LES AFECTACIONS DEL CORONAVIRUS EN LA VIDA QUOTIDIANA

Èxit en els interrogatoris a través de les videotrucades

MANÉ ESPINOSA

Un dels accessos a la Ciutat de la Justícia ahir, amb molta menys afluència de l'habitual

>> VE DE LA PÀGINA ANTERIOR

estàn digitalitzats. El teletreball a la justícia és limitat, i això impedeix que pugui continuar funcionant de manera normal en temps de confinament. Les jurisdiccions civil, mercantil, social i contenciosa tenen accés a l'expedient digital. Els jutges poden treballar des de casa, però no els funcionaris dels jutjats, de manera que la capacitat d'actuació queda molt limitada. "És necessari, com més aviat millor, que la funció pública tingui la possibilitat de treballar de manera remota des de casa", reclama la jutgessa degana. "La justícia no es pot permetre estar en aquesta situació de quasisparalització. Cal establir

mitjans i els mecanismes perquè, si hi torna a haver un rebrot del coronavirus, els jutjats puguin funcionar per teletreball", afegeix Baró.

"Nosaltres som un ordre jurisdiccional que políticament interessa, però som els grans oblidats en qualsevol tipus de reforma o innovació", intervé la jutgessa de violència domèstica, Paquita Verdejo, que treballa en funcions de guàrdia, per exemple, prenent declaracions als detinguts.

Tot i això, l'emergència sanitària ha obligat a practicar aquestes declaracions d'una manera diferent. Els interrogatoris presencials dels arrestats s'han restringit al màxim i la majoria es fan per videoconferència des de la co-

missaria, de manera que s'evita el trasllat de l'arrestat i dels Mossos a la ciutat judicial. "Estic molt satisfeta de com està funcionant, i crec que s'hauria de mantenir en el futur", apunta Verdejo. La Conselleria de Justícia va activar un sistema perquè es pogués connectar amb els jutjats des de qualsevol comissaria de Mossos per mantenir la distància social i evitar la concentració de persones a les dependències judicials.

La mesura també beneficia els advocats perquè evita el doble desplaçament que es feia fins ara. Primer a comissaria i després al jutjat. Ara, amb aquestes noves restriccions, els lletrats van directament a la sala de vistes, on assisteixen per videotrucada els

Judicis, respectant la distància social

■ La Ciutat de la Justícia que cada dia visitaven 6.500 persones i 3.500 treballadors presenta un aspecte fantasmagòric. Els judicis no se celebren i les portes estan tancades al públic. L'assistència a les dependències judicials s'ha reduït un 97%, i amb prou feines hi entren 350 treballadors, cosa que representa un funcionari per jutjat, un 90% menys del que és habitual. Tot i això, el TSJC i el deganat de la ciutat judicial pensen la manera d'afrontar la situació postcoronavirus. "Hem de començar a pensar com se celebren els judicis, les distàncies mínimes de seguretat i d'higiene. Si sabem aquests paràmetres, nosaltres podríem començar a organitzar els judicis i quants es podrien celebrar a la ciutat judicial", assenyala la jutgessa degana de Barcelona, Mercè Caso. La mateixa Caso que preveu un col·lapse després de la represa de l'activitat judicial fa una crida a buscar mesures alternatives a les judicials per a la resolució de conflictes de poca entitat. "No tindrem capacitat eficaç per a tots els assumptes que ens arribin i a què no podrem donar una resposta adequada. Hem d'apostar per la mediació", destaca.

seus clients, que són a comissaria. Els jutges, el fiscal i la lletrada de l'administració de justícia s'absenten de la sala, mentre l'advocat conversa amb l'arrestat a través d'una videoconferència que no es grava. Després té lloc la declaració.

A Barcelona aquesta pràctica sí que està funcionant. Aquesta setmana 46 advocats del torn de guàrdia van fer 39 assistències a detinguts i l'acompanyament a nou víctimes de violència masclista. "Les videoconferències amb detinguts als mossos s'estan duent a terme amb èxit; eviten el desplaçament doble de l'advocat i en garanteixen la salut, sense minvar el dret de defensa. Treballarem perquè aquesta via es consolidi en el futur", assegura la degana del Col·legi d'Advocats de Barcelona, Maria Eugènia Gay.

Per la seva part, el Consell de l'Advocacia Catalana, en un comunicat, reconeixia l'esforç que fa l'administració per adaptar el

NOUS MÈTODES

Les declaracions dels detinguts ara es prenen per videoconferència

OBJECTIU: ELUDIR EL CONTACTE

La nova pràctica evita els trasllats dels mossos i dels advocats a comissaria

sistema a la nova realitat imposada pel coronavirus, però reclama estendre aquesta possibilitat a tot Catalunya, ja que no en totes les comissaries i en tots els jutjats funciona correctament. De fet, denuncien que en jutjats de les Terres de l'Ebre hi ha hagut "situacions incomprensibles".

A Terrassa va passar el mateix. El TSJC va instar la Conselleria de Justícia a millorar "les deficiències tècniques" que van impedir fer les declaracions de detinguts programades amb la comissaria dels Mossos de Terrassa, cosa que va obligar a traslladar totes les parts a les dependències judicials.●

MÉS INFORMACIÓ A POLÍTICA